

та перейняття досвіду конкретизації діяльності юристів може значно покращити кваліфікацію майбутнього юриста.

Підводячи підсумки, хотілось би зазначити, що перші кроки в сторону покращення юридичної освіти в Україні вже зроблені. На данному етапі студенти провідних українських вищих юридичних шкіл мають змогу не лише проходити практику за кордоном, а й отримувати цінні знання від провідних фахівців – правознавців з різних куточків світу. Та все ж, це лише початок, і на мою думку, лише подальша коректна компіляція та інтерпритація зарубіжного досвіду під українські реалії допоможуть створити нашу, унікальну для світу та ефективну для суспільства вищу юридичну освіту.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бігун В. Юридична освіта в Україні та Німеччині / В. Бігун // Юридичний журнал. – 2004. – № 12. – С. 78–84.
2. Порівняльне правознавство: Навч. посібник/ О.О. Погрібний, І.М. Погрібний, О.В. Волошенко та ін. /За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АПрН України О.Н. Ярмиша – Харків: Вид-во Харківського нац. ун-ту внутр. справ, 2006. – 298 с.
3. Скрипник М. І. Правова педагогіка: навч. посіб. / Н. А. Фоменко, М.І. Скрипник, О. В. Фатхутдінова; за наук. ред. Н. А.Фоменко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 326 с.

Зазуляк А.В.

*студентка групи ПР-11 юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент кафедри теорії
та історії держави і права ТНЕУ
Баран А. В.*

КСЕНОФОБИЯ ЯК НЕГАТИВНЕ СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

У сучасному світі ксенофобія є як соціальною, так і політичною проблемою. Кількість іноземців в Україні постійно зростає. Сам факт проживання іноземців в будь-якій державі обумовлює виникнення проблем взаємодії з місцевим етносом (етносами). І як тільки погіршується соціально-економічна ситуація, взаємини з «чужими» набувають рис культурної, етнічної, мовної, релігійної або іншої ворожнечі.

Останнім часом в Україні спостерігається тенденція до збільшення проявів ксенофобії. Причини цього явища полягають у зростанні соціальних та економічних проблем в суспільстві, неефективній політиці профілактики відповідних явищ у молодіжному середовищі [1].

Ксенофобія – (в перекладі з грецької *xenos* - чужий; *phobos* – страх) хворобливий стан, що виявляється у нав'язливому страху перед незнайомими

людьми, ненависть до чогось, когось чужого, ворожість або страх стосовно іноземців [2].

Для ксенофобії існує два основних об'єкти фобії:

- це групи населення, представлені в суспільстві, які не розглядаються як частина цього суспільства. Часто вони становлять групу нещодавніх іммігрантів;
- це культурні елементи, які вважаються іноземними [3].

Зростання шовіністичних й ксенофобських настроїв у світі становить крайню небезпеку для його стабільного суспільно-політичного розвитку. Для запобігання поширенню цих негативних тенденцій необхідним є усунення глибинних причин їх проявів, що потребує здійснення широкого комплексу заходів у наступних сферах:

У сфері законодавчого унормування та правозастосування:

- необхідно вдосконалити правову основу рівноправної міжетнічної взаємодії в Україні та світі;
- розробити законодавчі акти для протидії ксенофобії;
- прийняти поправки в законодавство з метою привести норми права в більш повну відповідність з Міжнародною конвенцією про ліквідацію всіх форм расової дискримінації та іншими міжнародними зобов'язаннями України;
- переслідувати і зупиняти агітацію нетерпимості та насильства;
- забезпечувати ефективне правозастосування щодо покарання злочинів, пов'язаних із розпалюванням міжнаціональної ворожнечі та конфліктів на національному й релігійному ґрунті.

У сфері діяльності органів державної влади:

- посилити підтримку діяльності етнокультурних та громадських центрів;
- місцевим органам виконавчої влади слід ввести практику постійного моніторингу ксенофобських акцій, громадської думки, міжетнічних відносин, діяльності політичних, громадських та релігійних організацій з метою виявлення кризових ситуацій й вироблення практичних рекомендацій їх оптимального розв'язання.

У галузі освіти та виховання необхідно:

- розробити довгострокову програму виховання культури міжнаціонального спілкування й протидії будь-яким проявам міжнаціональної ворожнечі шляхом підвищення ефективності превентивних заходів щодо подолання проявів расизму та ксенофобії.

Основними складовими такої програми мають стати:

- проведення тривалої просвітницької кампанії спрямованої на створення атмосфери морального неприйняття ксенофобії та осуду цього явища з боку громадськості;
- запровадження курсів із прав людини, протидії ксенофобії та розвитку навичок життєдіяльності в мультикультурному суспільстві в національну програму середньої загальноосвітньої школи, а також в програми вищих навчальних закладів;
- розробка та впровадження на конкурсній основі навчально-методичної літератури, удосконалення вже існуючих навчальних програм у дусі поваги до етнічного, культурного та релігійного різноманіття.

У науково-дослідницькій сфері:

— необхідно посилити вивчення проблем толерантності, ксенофобії, насильства та міжнаціональних конфліктів, у тому числі у межах таких дисциплін, як соціальна психологія, етнологія, соціологія, політологія та історія.

В сфері мас-медіа:

— необхідно здійснювати регулярний моніторинг друкованих та електронних ЗМІ з метою виявлення спроб розпалення расової, етнічної та релігійної ворожнечі, а також закликів до насильства;

— надавати всіляку підтримку засобам масової інформації, адресованим дітям та молоді, що мають на меті виховання толерантності та поваги до інших культур;

— місцеві органи виконавчої влади мають створити заохочувальну систему грантів, що має сприяти розширенню тематики, спрямованої на повне й адекватне відображення у ЗМІ проблем міжетнічних відносин і міжконфесійного діалогу [4].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Види та форми проявів ксенофобії в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

http://desn.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1130%3A2012-04-24-07-34-23&catid=351%3A2012-03-22-09-19-14&Itemid=3408&lang=ua.

2. Міністерство освіти і науки України від 16.12.08 № 1/9-806. Керівникам вищих навчальних закладів. Про проведення заходів з профілактики поширення ксенофобських і расистських проявів серед дітей, учнівської та студентської молоді [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.univ.kiev.ua/news/1290>.

3. Ксенофобія. Форми й прояви [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

4. Шляхи подолання ксенофобії на Півдні України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/Juni/13.htm>.

Захарчук Т.З.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент кафедри
теорії та історії держави і права ТНЕУ, доцент
Подковенко Т.О.*

ЕВТАНАЗІЯ: ПРАВО НА СМЕРТЬ

Сучасна наука успішно може боротися з багатьма хворобами, що донедавна вважалися невиліковними, повертати людей до повноцінного життя зі стану клінічної смерті. Та разом з тим існують хвороби, які наука ще не дослідила та які вилікувати не можливо, які спричиняють людині важкі страждання. В таких